

© Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud. Ako su vam potrebne dodatne informacije, pogledajte naznaku o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document

Informativna naznaka o sudskoj praksi Suda broj 125

Decembar 2009. godine

Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine - 27996/06

Presuda od 22.12.2009 [VV]

Član 1. Protokola broj 12

Nemogućnost da se Rom i Jevrej kandidiraju za najviše političke funkcije u zemlji: *povreda*

Član 14.

Diskriminacija

Nemogućnost da se Rom i Jevrej kandidiraju na parlamentarnim izborima: *povreda*

Činjenice – Podnosioci predstavke, oba državljani Bosne i Hercegovine, su romskog i jevrejskog porijekla i obavljaju istaknute javne funkcije. U vrijeme donošenja presude Evropskog suda, gosp. Sejdić je obavljao dužnost posmatrača za romsku populaciju pri misiji OSCA-a u Bosni i Hercegovini, dok je gosp. Finci bio ambasador Bosne i Hercegovine u Švicarskoj. Prema Ustavu Bosne i Hercegovine iz 1995. godine – koji je aneks uz Dejtonski mirovni sporazum iz 1995. godine – samo Bošnjaci, Hrvati i Srbi, opisani kao "konstitutivni narodi", se mogu kandidirati na izborima sa tročlano državno predsjedništvo i gornji dom državnog parlamenta, Dom naroda. Podnosioci predstavke su se žalili da, uprkos posjedovanju iskustva koje je uporedivo sa onim koje imaju nosioci najviših funkcija u zemlji, Ustav njima onemogućava da se kandidiraju za takve funkcije isključivo na osnovu njihovog etničkog porijekla.

Pravo – Član 14. Konvencije u vezi sa članom 3. Protokola broj 1 (izbori za Dom naroda Bosne i Hercegovine): budući da se Dom naroda sastoji od članova koje određuju zakonodavna tijela dva entiteta Bosne i Hercegovine i uživa široke ovlasti koje omogućavaju kontroliranje usvajanja zakona, Sud smatra da izbori za gornji dom parlamenta potpadaju pod opseg člana 3. Protokola broj 1. Sud je ponovo istakao da se diskriminacija zasnovana isključivo na rasi osobe ne može objektivno opravdati u današnjem demokratskom društvu. Podnosioci predstavke, koji se izjašnjavaju kao Rom i Jevrej, a koji se nisu željeli izjasniti kao predstavnici jednog od "konstitutivnih naroda", su, zbog ustavnih odredbi, isključeni iz kandidiranja na izborima za Dom naroda. Takvo isključivanje je slijedilo širi cilj kompatibilan sa općim ciljevima Konvencije, tj. uspostavljanje mira. Kada su sporne ustavne odredbe implementirane, njihov cilj je bio okončanje brutalnog sukoba koji je obilježen genocidom i "etničkim čišćenjem". Priroda sukoba je bila takva da je odobravanje "konstitutivnih naroda" bilo potrebno da bi se osigurao mir. Tim se može objasniti izostanak predstavnika drugih zajednica – kao što su lokalna romska zajednica i jevrejska zajednica – na mirovnim pregovorima i zaokupljenost pregovarača djelotvornom jednakošću između "konstitutivnih naroda" u postkonfliktnom društvu. Međutim, Sud konstatira značajan pozitivan napredak u Bosni i Hercegovini nakon Dejtonskog mirovnog sporazuma: 2005. godine, bivše strane u sukobu su prestale kontrolirati oružane snage te su se transformirale u jednu malu profesionalnu snagu; 2006. godine, Bosna i Hercegovina se pridružila Partnerstvu za mir NATO-a; 2008. godine, ona je potpisala i ratificirala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom; u martu 2009. godine, ona je uspješno izmijenila državni ustav po prvi put; i nedavno je izabrana za člana Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija na dvije godine počevši od januara 2010. godine. Osim toga, bezrezervnim ratificiranjem Konvencije i njenih protokola 2002. godine, tužena država se obavezala da će preispitati svoj izborni zakon u roku od jedne godine uz pomoć Venecijanske komisije i da će ga harmonizirati sa standardima Vijeća Evrope ako bude potrebno. Ona je preuzela sličnu obavezu ratificiranjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Konačno, dok sama Konvencije ne iziskuje od tužene države da u potpunosti napusti mehanizme podjele vlasti koji su svojstveni Bosni i Hercegovini, mišljenja Venecijanske komisije jasno pokazuju postojanje drugih mehanizama podjele vlasti koji ne vode automatski potpunom isključivanju predstavnika drugih zajednica. *In conclusio*, kontinuiranoj nemogućnosti da se podnosioci predstavke kandidiraju na izborima za Dom naroda Bosne i Hercegovine nedostaje objektivno i razumno opravdanje.

Zaključak: povreda (četnaest glasova naspram tri glasa).

Član 1 Protokola broj 12 (izbori za Predsjedništvo Bosne i Hercegovine): dok član 14. Konvencije zabranjuje diskriminaciju u uživanju "prava i sloboda predviđenih (...) Konvencijom", član 1. Protokola broj 12 proširuje opseg zaštite na "sva prava određena zakonom", uvodeći time opću zabranu diskriminacije. Prema tome, žalbeni navod u vezi sa pitanjem da li izbori za Predsjedništvo potpadaju pod opseg člana 3. Protokola broj 1 se odnosi na "pravo predviđeno zakonom" te je član 1. Protokola broj 12 primjenjiv. Izostanak opredjeljivanja ovih podnosilaca predstavke za neki "konstitutivni narod" ih također čini nepodobnim za kandidiranje na izborima za Predsjedništvo. Budući da pojmove diskriminacije zabranjene članom 14. i članom 1. Protokola broj 12 treba tumačiti na isti način, ustavne odredbe koje onemogućavaju podnosiocima predstavke da se kandidiraju na izborima za Predsjedništvo treba iz istih razloga smatrati diskriminirajućim.

Zaključak: povreda (šesnaest glasova naspram jednog glasa).

Član 41: Konstatiranje povrede predstavlja dovoljno pravično zadovoljenje u pogledu nematerijalne štete.

© Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012.

Službeni jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud, niti Sud preuzima bilo kakvu odgovornost za njegov kvalitet. On može biti preuzet sa baze podataka sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava, HUDOC, (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud proslijedio. On može biti reproduciran u nekomercijalne svrhe pod uslovom da puni naziv predmeta bude citiran, zajedno sa navedenom naznakom o autorskim pravima i pozivanjem na Fond povjerenja za ljudska prava. Poziva se bilo koja osoba koja želi da se služi ovim prevodom, u potpunosti ili djelomično, u komercijalne svrhe da kontaktira publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de donnée à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.

Click here for the [Case-Law Information Notes](#)